

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS FØRSTE DIREKTIV

af 21. december 1988

om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker

(89/104/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Den lovgivning, der for øjeblikket gælder om varemærker inden for medlemsstaterne, indebærer forskelligheder, som kan hindre den frie bevægelighed for varer og den frie udveksling af tjenesteydelser samt fordreje konkurrencevilkårene i fællesmarkedet; det er derfor nødvendigt at tilnærme medlemsstaternes lovgivninger indbyrdes med henblik på det indre markeds oprettelse og funktion;

det er vigtigt at gøre sig klart, at EF-varemærkeordningen kan indebære fordele og løsninger for virksomheder, der ønsker at erhverve varemærker;

det forekommer for tiden ikke nødvendigt at foretage en fuldstændig tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om varemærker, men det er tilstrækkeligt at begrænse

⁽¹⁾ EFT nr. C 351 af 31. 12. 1980, s. 1, og EFT nr. C 351 af 31. 12. 1985, s. 4.

⁽²⁾ EFT nr. C 307 af 14. 11. 1983, s. 66, og EFT nr. C 309 af 5. 12. 1988.

⁽³⁾ EFT nr. C 310 af 30. 11. 1981, s. 22.

tilnærmelsen til de nationale bestemmelser, der har den mest direkte indvirkning på det indre markeds funktion;

dette direktiv griber ikke ind i medlemsstaternes fortsatte mulighed for at beskytte de ved brug erhvervede varemærker; det indeholder kun bestemmelser om disse varemærker i det omfang, sådanne mærker har forbindelse med de ved registrering erhvervede mærker;

medlemsstaterne bevarer ligeledes fuldt ud deres frihed til at fastsætte procedureregler vedrørende registrering, udløb eller ugyldighed med hensyn til mærker, der er erhvervet ved registrering; det tilkommer dem f.eks. at fastsætte procedurerne for registrering og ugyldighedskendelse, at afgøre, om ældre rettigheder skal gøres gældende i forbindelse med registreringsproceduren eller proceduren for ugyldighedskendelse eller i begge tilfælde, eller, i tilfælde af at ældre rettigheder kan gøres gældende i forbindelse med registreringsproceduren, at fastsætte bestemmelser om en indsigelsesprocedure eller en automatisk undersøgelse eller eventuelt begge dele; medlemsstaterne har fortsat mulighed for at fastsætte konsekvenserne af, at et mærkes gyldighedsperiode udløber, eller at det kendes ugyldigt;

dette direktiv udelukker ikke, at varemærkerne underkastes andre end de varemærkeretlige regler i medlemsstaterne, såsom de der gældende bestemmelser om illoyal konkurrence, erstatningsansvar eller forbrugerbeskyttelse;

virkeliggørelsen af de mål, der forfølges ved tilnærmelsen, forudsætter, at et registreret varemærkes erhvervelse og bevarelse i princippet underkastes de samme betingelser i samtlige medlemsstater; med henblik herpå bør der udarbejdes en liste med eksempler på tegn, der kan tænkes at udgøre et mærke, hvis de kan anvendes til at adskille en virksomheds varer eller tjenesteydelser fra andre virksomheders; registreringshindringer eller ugyldighedsgrunde for så vidt angår selve mærket, f.eks. at mærket mangler det fornødne

særpræg, eller for så vidt angår konflikter mellem mærket og ældre rettigheder skal angives på udtømmende vis, også selv om disse af disse grunde blot nævnes som en mulighed for medlemsstaterne, der således kan bevare eller medtage de pågældende grunde i deres lovgivning; medlemsstaterne kan i deres lovgivning bevare eller medtage registreringshindringer og ugyldighedsgrunde, der er forbundet med betingelser for at erhverve eller bevare retten til mærket, for hvilke der ikke er fastsat nogen bestemmelse om indbyrdes tilnærmelse, f.eks. angående mærkeindehaveren, fornyelse af mærket, afgiftsordning eller manglende overholdelse af procedure-reglerne;

for at reducere antallet af varemærker, der er registreret og beskyttet i Fællesskabet, og derved også antallet af konflikter imellem disse, må det kræves, at de registrerede mærker rent faktisk bruges, idet mærket i modsat fald fortabes; det er nødvendigt at fastsætte regler om, at et mærke ikke kan kendes ugyldigt, fordi der eksisterer et ældre mærke, som ikke bruges, idet medlemsstaterne dog stadig skal have mulighed for at anvende samme princip med hensyn til registrering af et mærke eller træffe bestemmelse om at et mærke ikke gyldigt kan påberåbes i et krænkelssøgsmål, hvis det som følge af en protest fastslås, at indehaveren af varemærket kan fortabe sine rettigheder; i alle disse tilfælde tilkommer det medlemsstaterne at fastsætte de procedure-regler, der skal finde anvendelse;

for at lette den frie omsætning af varer og den frie udveksling af tjenesteydelser er det af afgørende betydning at sikre, at registrerede varemærker for fremtiden nyder samme beskyttelse i alle medlemsstaternes retsordener; dette forhindrer dog ikke medlemsstaterne i at yde varemærker, der nyder et vist renommé, mere omfattende beskyttelse;

den af det registrerede varemærke ydede beskyttelse, hvis formål navnlig er at sikre varemærkets funktion som angivelse af oprindelse, er fuldstændig i tilfælde af sammenfald mellem mærket og tegnet samt mellem varerne eller tjenesteydelserne; beskyttelsen gælder ligeledes i tilfælde af lighed mellem mærket og tegnet samt mellem varerne eller tjenesteydelserne; det er nødvendigt at fortolke begrebet lighed på baggrund af risikoen for forveksling; det er en udtrykkelig betingelse for beskyttelsen, at der er risiko for forveksling, hvilket må vurderes på grundlag af adskillige faktorer, herunder bl.a. i hvor høj grad mærket er kendt på markedet, den association, som det anvendte eller registrerede tegn fremkalder, lighedsgraden mellem mærket og tegnet samt mellem de pågældende varer eller tjenesteydelser; spørgsmålet om, hvordan risikoen for forveksling vil kunne konstateres, navnlig bevisbyrden, henhører under de nationale retsplejeregler, som direktivet ikke berører;

det er af hensyn til retssikkerheden, og uden at indehaveren af et ældre mærkes interesser derved i urimelig grad skades, vigtigt at fastsætte en bestemmelse om, at indehaveren af et ældre mærke ikke længere kan anmode om, at et mærke, der er yngre end hans, kendes ugyldigt, eller modsætte sig

anvendelsen af dette mærke, hvis han bevidst i en længere periode har tålt, at dette anvendes, medmindre det yngre mærke er blevet anmeldt i ond tro;

samt alle Fællesskabets medlemsstater er bundet af Pariserkonventionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret; det er nødvendigt, at dette direktivs bestemmelser er i fuldstændig overensstemmelse med Pariserkonventionens bestemmelser; de af medlemsstaternes forpligtelser, der er en følge af denne konvention, berøres ikke af dette direktiv; i givet fald finder Traktatens artikel 234, stk. 2, anvendelse —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV

Artikel 1

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på individuelle varemærker for varer og tjenesteydelser, det være sig mærker, fællesmærker eller garantimærker, der er registreret i en medlemsstat eller hos Benelux-Varemærkemyndigheden, eller som er anmeldt til registrering, eller som er indført i et internationalt register med retsvirkning i en medlemsstat.

Artikel 2

Varemærkers form

Et varemærke kan bestå af alle tegn, der kan gengives grafisk, navnlig ord, herunder personnavne, afbildninger, bogstaver, tal eller varens form eller emballage, for så vidt disse tegn er egnede til at adskille en virksomheds varer eller tjenesteydelser fra andre virksomheders.

Artikel 3

Registreringshindringer og ugyldighedsgrunde

1. Følgende tegn og varemærker udelukkes fra registrering eller kan erklæres ugyldige, hvis de allerede er blevet registreret:

- a) tegn, som ikke kan udgøre et varemærke
- b) varemærker, der mangler fornødent særpræg
- c) varemærker, som udelukkende består af tegn eller angivelser, der i omsætningen kan tjene til at betegne varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved disse

- d) varemærker, som udelukkende består af tegn eller angivelser, som i daglig sprogbrug eller i redelig og almindelig markedsføringskik udgør en sædvanlig betegnelse for varen eller tjenesteydelsen
- e) tegn, som udelukkende består af
- en udformning, som følger af varens egen karakter
 - en udformning af varen, som er nødvendig for at opnå et teknisk resultat, eller
 - en udformning, hvorved varen får en væsentlig værdi
- f) varemærker, som strider mod den offentlige orden eller sædelighed
- g) varemærker, som er egnet til at vildlede offentligheden, f.eks. med hensyn til varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse
- h) varemærker, der ikke er godkendt af de kompetente myndigheder, og som skal afslås eller ophæves i medfør af artikel 6c i Pariserkonventionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret, i det følgende benævnt »Pariserkonventionen«.

2. En medlemsstat kan træffe bestemmelse om, at et varemærke udelukkes fra registrering eller, hvis det er registreret, kan erklæres ugyldigt, i det omfang

- a) brugen af dette mærke kan forbydes efter anden lovgivning end den pågældende medlemsstats eller Fællesskabets varemærkelovgivning
- b) mærket omfatter et tegn af stor symbolsk værdi, herunder et religiøst symbol
- c) mærket omfatter tegn, emblemer og våben bortset fra dem, der er omhandlet i artikel 6c i Pariserkonventionen, og som har offentlig interesse, medmindre deres registrering er blevet tilladt af den kompetente myndighed efter medlemsstatens lovgivning
- d) ansøgeren har indgivet anmeldelsen af mærket i ond tro.

3. Et varemærke må ikke udelukkes fra registrering og kan ikke erklæres ugyldigt efter stk. 1, litra b), c) eller d), hvis det inden anmeldelsen til registrering, som følge af den brug, der er gjort deraf, har fået fornødent særpræg. Medlemsstaterne kan i øvrigt træffe bestemmelse om at det samme skal gælde, når det fornødne særpræg først opnås efter anmeldelse til registrering eller efter registrering.

4. Uanset stk. 1, 2 og 3 kan en medlemsstat træffe bestemmelse om, at de registreringshindringer eller ugyldighedsgrunde, der var gældende i den pågældende stat inden den dato, hvor de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, træder i kraft, finder anvendelse på varemærker, der er anmeldt inden denne dato.

Artikel 4

Yderligere registreringshindringer og ugyldighedsgrunde vedrørende konflikter med ældre rettigheder

1. Et varemærke udelukkes fra registrering eller kan erklæres ugyldigt:

- a) såfremt det er identisk med et ældre varemærke, og de varer eller tjenesteydelser, for hvilke mærket er anmeldt eller registreret, er af samme art som de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det ældre mærke er beskyttet
- b) såfremt der i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, herunder at der er en forbindelse med det ældre varemærke, fordi det yngre mærke er identisk med eller ligner det ældre varemærke, og varerne eller tjenesteydelserne er af samme eller lignende art.

2. Ved »ældre varemærker« efter stk. 1 forstås:

- a) mærker af følgende kategorier, hvis anmeldelsesdato ligger før varemærkets anmeldelsesdato, eventuelt under hensyntagen til den fortrinsret, der gøres gældende til støtte for disse mærker:
- i) EF-varemærker
 - ii) varemærker, der er registreret i den pågældende medlemsstat eller, for så vidt angår Belgien, Nederlandene og Luxembourg, hos Benelux-Varemærke-myndigheden
 - iii) varemærker, som er genstand for en international registrering med virkning i den pågældende medlemsstat
- b) EF-varemærker, for hvilke der i overensstemmelse med forordningen om EF-varemærker med fuld ret påberåbes anciennitet i forhold til et af de i litra a), nr. ii) og iii) omhandlede mærker, også selv om der er givet afkald på sidstnævnte, eller det er bortfaldet
- c) anmeldelser af de under litra a) og b) omhandlede mærker med forbehold af deres registrering
- d) varemærker, som på tidspunktet for anmeldelsen af varemærket, eventuelt tidspunktet for den fortrinsret, der gøres gældende til støtte for anmeldelsen af varemærket, er »vitterlig kendt« i den pågældende medlemsstat i den i artikel 6b i Pariserkonventionen angivne betydning.

3. Et varemærke udelukkes også fra registrering eller kan, hvis det er registreret, erklæres ugyldigt, hvis det er identisk med eller ligner et ældre EF-varemærke, jf. stk. 2, og det søges eller er blevet registreret for varer eller tjenesteydelser af anden art end dem, for hvilke det ældre EF-varemærke er registreret, når det ældre EF-varemærke er velkendt i Fællesskabet, og brugen af det yngre varemærke uden skellig grund ville medføre en utilbørlig udnyttelse af det ældre EF-varemærkes særpræg eller renommé, eller sådan brug ville skade dette særpræg eller renommé.

4. En medlemsstat kan endvidere træffe bestemmelse om, at et varemærke ligeledes udelukkes fra registrering eller, hvis det er registreret, kan erklæres ugyldigt i det omfang:

- a) varemærket er identisk med eller ligner et ældre nationalt varemærke efter stk. 2, og det søges eller er blevet registreret for varer eller tjenesteydelser af anden art end dem, for hvilke det ældre varemærke er registreret, når det ældre varemærke er velrenommeret i den pågældende medlemsstat, og brugen af det yngre varemærke ville medføre en utilbørlig udnyttelse af det ældre varemærkes særpræg eller renommé, eller sådan brug ville skade dette særpræg eller renommé
- b) der er erhvervet rettigheder til et ikke-registreret varemærke eller til et andet i erhvervsvirksomhed anvendt tegn før tidspunktet for anmeldelsen af det yngre varemærke eller eventuelt tidspunktet for den fortrinsret, der gøres gældende til støtte for anmeldelsen af det yngre varemærke, og der til det ikke-registrerede varemærke eller til det andet tegn er knyttet en ret for indehaveren til at forbyde anvendelsen af et yngre mærke
- c) der kan nedlægges forbud mod brug af mærket på grundlag af en anden ældre rettighed end de rettigheder, der er nævnt i stk. 2, litra b), herunder navnlig:
 - i) retten til et navn
 - ii) retten til et portræt
 - iii) en ophavsret
 - iv) en industriel ejendomsret
- d) varemærket er identisk med eller ligner et ældre fællesmærke, hvortil der er knyttet en ret, som udløb højst tre år før anmeldelsen
- e) varemærket er identisk med eller ligner et ældre garantimærke, hvortil der er knyttet en ret, som er udløbet inden for en frist forud for anmeldelsen, hvis varighed er fastsat af medlemsstaten
- f) varemærket er identisk med eller ligner et ældre varemærke, som er registreret for identiske eller lignende varer eller tjenesteydelser, og hvis registrering på grund af manglende fornyelse udløb højst to år forud for anmeldelsen, medmindre indehaveren af det ældre varemærke har givet sit samtykke til registreringen af det yngre varemærke eller ikke har anvendt sit varemærke
- g) varemærket kan forveksles med et varemærke, der blev anvendt i udlandet på anmeldelsesdagen, og som stadig anvendes der, forudsat at ansøgeren har foretaget anmeldelsen i ond tro.

5. Medlemsstaterne kan tillade, at varemærket under passende omstændigheder ikke udelukkes fra registrering eller erklæres ugyldigt, når indehaveren af det ældre varemærke eller andre ældre rettigheder giver sit samtykke til registreringen af det yngre mærke.

6. Uanset stk. 1 til 5 kan en medlemsstat træffe bestemmelse om, at de registreringshindringer eller ugyldighedsgrunde, der var gældende i den pågældende stat inden ikrafttrædelsesdatoen for de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, finder anvendelse på varemærker, der er anmeldt inden denne dato.

Artikel 5

Rettigheder, der er knyttet til varemærket

1. Det registrerede varemærke giver indehaveren en eneret. Indehaveren kan forbyde tredjemand, der ikke har hans samtykke, at gøre erhvervsmæssig brug af

- a) et tegn, der er identisk med varemærket, for varer eller tjenesteydelser af samme art som dem, for hvilke varemærket er registreret
- b) et tegn, der er identisk med eller ligner varemærket, når de varer eller tjenesteydelser, der er dækket af varemærket, er af samme eller lignende art som dem, der er dækket af det pågældende tegn, og der som følge heraf i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, herunder at der er en forbindelse med varemærket.

2. En medlemsstat kan ligeledes træffe bestemmelse om, at indehaveren kan forhindre tredjemand, der ikke har hans samtykke, i at gøre erhvervsmæssig brug af et tegn, der er identisk med eller ligner varemærket, for varer eller tjenesteydelser af anden art end dem, for hvilke varemærket er registreret, når varemærket er renomméret i medlemsstaten, og brugen af tegnet uden skellig grund ville medføre en utilbørlig udnyttelse af varemærkets særpræg eller renommé eller sådan brug ville skade dette særpræg eller renommé.

3. Såfremt betingelserne i stk. 1 og 2 er opfyldt, kan det bl.a. forbydes:

- a) at anbringe tegnet på varerne eller på deres emballage
- b) at udbyde varerne til salg, at markedsføre dem eller oplagre dem med dette formål eller at tilbyde eller præstere tjenesteydelser under det pågældende tegn
- c) at importere eller eksportere varerne under det pågældende tegn
- d) at anvende tegnet på forretningspapirer og i reklameøjemed.

4. Hvis en medlemsstats retsfor skrifter ikke gør det muligt at forbyde brugen af et tegn som omhandlet i stk. 1, litra b), eller stk. 2 forud for den dato, hvor de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, træder i kraft i den pågældende medlemsstat, kan den fortsatte brug af dette tegn ikke anfægtes under påberåbelse af de til varemærket knyttede rettigheder.

5. Stk. 1 til 4 berører ikke de i en medlemsstat gældende bestemmelser vedrørende beskyttelse mod brug af et tegn, der er udarbejdet med andet formål for øje end at skelne mellem varer eller mellem tjenesteydelser, når der med brug af dette tegn uden skellig grund tilsigtes en utilbørlig udnyttelse af varemærkets særpræg eller renommé, eller sådan brug ville skade dette særpræg eller renommé.

Artikel 6

Begrænsninger i varemærkets retsvirkninger

1. De til varemærket knyttede rettigheder giver ikke indehaveren ret til at forhindre tredjemand i at gøre erhvervs-mæssig brug af

- a) sit eget navn og sin adresse
- b) angivelser vedrørende varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved varen eller tjenesteydelsen
- c) varemærket, når dette er nødvendigt for at angive anvendelsen af en vare eller tjenesteydelse, navnlig som tilbehør eller reservedele

for så vidt dette sker i overensstemmelse med redelig markedsføringskik.

2. De til varemærket knyttede rettigheder giver ikke indehaveren ret til at forbyde tredjemand at gøre erhvervs-mæssig brug af ældre rettigheder, som kun har lokalt afgrænset karakter, hvis rettighederne er anerkendt i den pågældende medlemsstats lovgivning og anvendes inden for grænserne af det område, hvor de er anerkendt.

Artikel 7

Konsumtion af de rettigheder, der er knyttet til varemærket

1. De til varemærket knyttede rettigheder giver ikke indehaveren ret til at forbyde brugen af mærket for varer, som af indehaveren selv eller med dennes samtykke er markedsført inden for Fællesskabet under dette mærke.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, såfremt skellig grund berettiger indehaveren til at modsætte sig fortsat markedsføring af varerne, især i tilfælde, hvor disses tilstand er ændret eller forringet, efter at de er markedsført.

Artikel 8

Licens

1. Der kan gives licens til varemærket for alle eller en del af de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, samt for en medlemsstats område som helhed eller for en del af dette. Licencen kan være en eksklusiv eller en ikke-eksklusiv licens.

2. Indehaveren af et varemærke kan gøre de rettigheder, der er knyttet hertil, gældende over for en licenstag, der overtræder en af bestemmelserne i licensaftalen med hensyn til licensens gyldighedsperiode, den udformning hvori varemærket må anvendes i henhold til registreringen, arten af de varer eller tjenesteydelser, for hvilke licensen er indrømmet, det område, inden for hvilket der må gøres brug af varemærket, eller kvaliteten af de af licenstageren fremstillede varer eller præsterede tjenesteydelser.

Artikel 9

Rettighedsfortabelse på grund af passivitet

1. En indehaver af et af de i artikel 4, stk. 2, omhandlede ældre varemærker, som i en medlemsstat i fem på hinanden følgende år har tålt og været bekendt med brugen af et yngre varemærke, der er registreret i denne medlemsstat, kan ikke under henvisning til det ældre varemærke kræve dette yngre varemærke erklæret ugyldigt eller modsætte sig brugen af det yngre varemærke for varer eller tjenesteydelser, for hvilke det yngre varemærke er blevet anvendt, medmindre anmeldelsen af det yngre varemærke er sket i ond tro.

2. Enhver medlemsstat kan bestemme at stk. 1 skal finde anvendelse på indehaveren af et ældre varemærke som omhandlet i artikel 4, stk. 4, litra a), eller en anden ældre rettighed som omhandlet i artikel 4, stk. 4, litra b) eller c).

3. I de i stk. 1 eller 2 omhandlede tilfælde kan indehaveren af et yngre registreret varemærke ikke modsætte sig brugen af en ældre rettighed, selv om denne rettighed ikke længere kan gøres gældende mod det yngre varemærke.

Artikel 10

Brugen af varemærket

1. Såfremt indehaveren ikke inden fem år fra datoen for registreringsprocedurens afslutning har gjort reel brug af varemærket i den pågældende medlemsstat for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, eller hvis sådan brug har været ophørt uden afbrydelse i fem år, underkastes mærket de i dette direktiv omhandlede sanktioner, medmindre der foreligger skellig grund til, at brug ikke har fundet sted.

2. Følgende betragtes ligeledes som brug i henhold til stk. 1:

- a) brug af varemærket i en form, der kun ved enkeltheder, som ikke forandrer mærkets særpræg, afviger fra den form, hvori dette er blevet registreret
- b) anbringelse i den pågældende medlemsstat af varemærket på varer eller deres emballage udelukkende med eksport for øje.

3. Brug af et varemærke, der finder sted med indehaverens samtykke, eller som gøres af en person, der er berettiget til at anvende et fællesmærke eller et garantimærke, ligestilles med indehaverens brug af mærket.

4. For så vidt angår varemærker, som er registreret før den dato, hvor de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, træder i kraft i den pågældende medlemsstat:

- a) formodes den i stk. 1 omhandlede femårsperiode for at være påbegyndt på samme tid som en allerede inden denne dato påbegyndt periode med manglende brug, når der inden nævnte dato gælder en bestemmelse om sanktioner ved manglende brug af et varemærke i en sammenhængende periode
- b) anses den i stk. 1 omhandlede femårsperiode for at være påbegyndt tidligst på denne dato, når der ikke inden nævnte dato gælder nogen bestemmelse om brug.

Artikel 11

Retlige eller administrative sanktioner ved manglende brug af et mærke

1. Et varemærke kan ikke erklæres ugyldigt på grund af et bestående, ældre, kolliderende mærke, medmindre de krav om brug, der omhandles i artikel 10, stk. 1, 2 og 3, eller i givet fald i artikel 10, stk. 4, er opfyldt.

2. En medlemsstat kan træffe bestemmelse om, at et mærke ikke kan udelukkes fra registrering på grund af et bestående, ældre, kolliderende mærke, medmindre de krav om brug, der omhandles i artikel 10, stk. 1, 2 og 3, eller i givet fald i artikel 10, stk. 4, er opfyldt.

3. Uden at foregribe anvendelsen af artikel 12 i tilfælde af kontrasøgsmål om fortabelse kan en medlemsstat træffe bestemmelse om, at et mærke ikke gyldigt kan påberåbes i et krænkelssøgsmål, hvis det som følge af en protest fastslås, at indehaveren af varemærket kan fortabe sine rettigheder efter artikel 12, stk. 1.

4. Hvis det ældre mærke kun er blevet anvendt for en del af de varer eller tjenesteydelser, for hvilket det er registreret, anses det for så vidt angår anvendelsen af stk. 1 til 3 kun registreret for denne del af varerne eller tjenesteydelserne.

Artikel 12

Fortabelsesgrunde

1. Indehaveren af et varemærke kan fortabe sine rettigheder, når der inden for en sammenhængende periode på fem år ikke i den pågældende medlemsstat er gjort reel brug af det

for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og der ikke foreligger skellig grund til manglende brug; fortabelse af et varemærke kan dog ikke gøres gældende, dersom reel brug af varemærket påbegyndes eller genoptages i tiden mellem udløbet af femårsperioden og tidspunktet for indgivelse af begæring om fortabelse. Påbegyndelse eller genoptagelse af brugen inden for de sidste tre måneder forud for indgivelse af begæring om fortabelse, idet denne tremånedersperiode tidligst begynder ved udløbet af den sammenhængende periode på fem år, tages imidlertid ikke i betragtning, såfremt forberedelserne til påbegyndelse eller genoptagelse af brugen først indledes, når indehaveren har fået kendskab til, at der eventuelt vil blive indgivet begæring om fortabelse.

2. Endvidere kan indehaveren af et varemærke fortabe sine rettigheder, når varemærket efter den dato, på hvilken det blev registreret:

- a) som følge af indehaverens virksomhed eller passivitet er blevet til en almindelig betegnelse inden for handelen for en vare eller tjenesteydelse, for hvilken mærket er registreret
- b) som følge af den brug, der af mærkeindehaveren eller med dennes samtykke gøres af mærket for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, vil kunne vildlede offentligheden, især med hensyn til varernes eller tjenesteydelsernes art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse.

Artikel 13

Delvise registreringshindringer samt fortabelses- og ugyldighedsgrunde

Såfremt der kun for en del af de varer eller tjenesteydelser, for hvilke et varemærke er anmeldt eller registreret, er hindringer for registrering af varemærket eller grunde til dets fortabelse eller ugyldighed, skal varemærket kun udelukkes fra registrering eller fortabes eller erklæres ugyldigt for så vidt angår de pågældende varer eller tjenesteydelser.

Artikel 14

Efterfølgende konstatering af et mærkes ugyldighed eller fortabelse

Når ancienniteten af et ældre varemærke, som indehaveren har givet afkald på, eller som er bortfaldet, påberåbes for et EF-varemærke, kan ugyldigheden eller fortabelsen af dette ældre mærke konstateres efterfølgende.

Artikel 15

Særlige bestemmelser for fællesmærker og garantimærker

1. Med forbehold af artikel 4 kan medlemsstater, hvis lovgivning giver mulighed for registrering af fællesmærker

eller garantimærker træffe bestemmelse om, at sådanne mærker udelukkes fra registrering eller fortabes eller erklæres ugyldige af yderligere grunde end de i artikel 3 og 12 omhandlede, i det omfang hensynet til disse varemærkers funktion kræver det.

2. Uanset artikel 3, stk. 1, litra c), kan medlemsstaterne træffe bestemmelse om, at tegn eller angivelser, der i omsætningen anvendes til at angive varers eller tjenesteydelsers geografiske oprindelse, kan udgøre fællesmærker eller garantimærker. Et sådant mærke giver ikke indehaveren ret til at forbyde en tredjemand at bruge sådanne tegn eller angivelser i omsætningen, når de bruges i overensstemmelse med redelig markedsføringskik. Navnlig kan et sådant mærke ikke påberåbes over for tredjemand, der har ret til at bruge en given geografisk betegnelse.

Artikel 16

Nationale bestemmelser, der skal vedtages for at efterkomme dette direktiv

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette

direktiv senest den 28. december 1991. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Rådet kan med kvalificeret flertal og efter forslag fra Kommissionen forlænge den i stk. 1 nævnte frist indtil senest den 31. december 1992.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 17

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. december 1988.

På Rådets vegne
V. PAPANDREOU
Formand